

**I. ĐỌC – HIỂU (3.0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau và thực hiện các yêu cầu bên dưới:

Bạn đã từng bao giờ đối diện những lỗi lầm hay khiếm khuyết với một nghị lực mạnh mẽ? Hoặc so sánh bản thân theo cách bạn cảm thấy hoàn thiện hơn, phát triển hơn. Khi chúng ta cảm nhận được giá trị của mình trước thất bại của người khác, thậm chí nếu họ không hề hay biết suy nghĩ đó của bạn, bạn đã bị vướng vào vòng luẩn quẩn cao thượng/ thấp hèn.

Điều gì ẩn dưới suy nghĩ phê phán của chúng ta? Đó chính là nỗi sợ hãi rằng có ai đó phát hiện ra lỗi lầm hay sự lung lay của mình. Tại đó có nỗi sợ hãi bị phát hiện; sợ bị lộ ra những điểm yếu hay sợ bị phô bày sự kém thông minh, bất tài, xấu xí... Nằm bên dưới sự ưu việt của chúng ta chính là một lớp nghi ngờ. Khi so sánh mình với người khác, tạm thời chúng ta cảm thấy tốt hơn, nhưng lại lỡ mờ thể hiện sự thiếu tự tin của bản thân.

Thuốc giải độc trong tình huống này là nhận ra rằng tất cả chúng ta đều trong quá trình phát triển. Chúng ta không cần phải vẽ ra những cảm nhận sai lầm về sự ưu việt của người khác. Chúng ta biết rằng chúng ta có những giá trị của riêng mình, và chúng ta có nhiều tiềm năng hơn chúng ta nghĩ. Khi chúng ta nắm bắt được khái niệm về sự chấp nhận, chúng ta sẽ nhìn nhận mọi người ở góc độ sáng sủa hơn. Những thói xấu của họ giờ có thể trở thành khu vực “đang được sửa chữa” khi mà họ phát triển và làm nổi bật cá tính của mình. Bóng râm của họ được chiếu sáng bằng ánh sáng của lòng nhân từ và thiện chí của bạn.

Thấu hiểu và hỗ trợ lẫn nhau tạo nên một sự đóng góp tích cực cho sự cân bằng chung của loài người. Nó tăng cường mối quan hệ gắn bó và tình thân của chúng ta.

(Theo Trí tuệ loài rùa – Sức mạnh đến từ nội tại, Donna DeNomme, NXB Thời Đại, 2013, tr.67-68)

- Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính được sử dụng trong đoạn trích.
- Câu 2. Theo đoạn trích, việc phê phán những thất bại của người khác hé lộ điều gì về bản thân chúng ta?
- Câu 3. Xác định biện pháp tu từ có trong câu “Thuốc giải độc trong tình huống này là nhận ra rằng tất cả chúng ta đều trong quá trình phát triển” và nêu tác dụng của nó.
- Câu 4. Theo anh/chị, ngoài sự thấu hiểu thì chúng ta cần làm gì để có thể hỗ trợ tốt cho nhau nhằm “đóng góp tích cực cho sự cân bằng chung của loài người”?

**II. LÀM VĂN (7,0 điểm)**

Cảm nhận của anh/chị về đoạn trích sau:

“... Cây em em có chịu lời,  
Ngồi lên cho chị lay rồi sẽ thua.  
Giữa đường đứt gánh tương tư,  
Keo loan chấp mối tơ thừa mặc em.  
Kể từ khi gặp chàng Kim,

*Khi ngày quạt ước khi đêm chén thề.  
Sư dâu sóng gió bất kì,  
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai.  
Ngày xuân em hãy còn dài,  
Xót tình máu mủ thay lời nước non.  
Chị dù thịt nát xương mòn,  
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây  
Chiếc vành với bức tờ mây  
Duyên này thì giữ vật này của chung.”*

(Trích *Truyện Kiều*, Nguyễn Du, *Ngữ văn 10* tập 2, Nxb Giáo dục Việt Nam, 2015, tr.104)

-----HÉT-----

**Phần I: Đọc Hiểu (3 điểm):** Đọc đoạn văn sau đây và trả lời các câu hỏi:

“Cho” và “nhận” là hai khái niệm tưởng chừng như đơn giản nhưng số người có thể cân bằng được nó lại chỉ đếm được trên đầu ngón tay. Ai cũng có thể nói “Những ai biết yêu thương sẽ sống tốt đẹp hơn” hay “Đừng thế, cho đi là hạnh phúc hơn nhận về”. Nhưng tự bản thân mình, ta đã làm được những gì ngoài lời nói? Cho nên, giữa nói và làm lại là hai chuyện hoàn toàn khác nhau. [Hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi chỉ thật sự đến khi bạn cho đi mà không nghĩ ngợi đến lợi ích của chính bản thân mình.] Đâu phải ai cũng quên mình vì người khác. Nhưng xin đừng quá chú trọng đến cái tôi của chính bản thân mình. Xin hãy sống vì mọi người để cuộc sống không đơn điệu và để trái tim có những nhịp đập yêu thương.

(Trích “Lời khuyên cuộc sống...”)

**Câu 1 (0,5đ):** Xác định câu chủ đề của văn bản.

**Câu 2 (0,5đ):** Theo tác giả hạnh phúc mà bạn nhận được khi cho đi là gì?

**Câu 3 (1,0đ):** Nêu nội dung chính của đoạn trích.

**Câu 4 (1,0đ):** Đoạn trích giúp anh/chị rút ra bài học gì?

**Phần II: Làm văn (7 điểm)**

**Câu 1 (2,0 đ): Nghị luận xã hội**

Trong văn bản có quan điểm cho rằng: “Cho đi là hạnh phúc hơn nhận về”. Anh/chị hãy viết đoạn văn khoảng 200 từ trình bày suy nghĩ của mình về quan điểm trên.

**Câu 2 (5,0đ): Nghị luận văn học**

Phân tích lời nhờ cậy, thuyết phục của Thúy Kiều khi trao duyên trong 12 câu đầu trong đoạn trích sau:

Cậy em, em có chịu lời,  
Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa.  
Giữa đường đứt gánh tương tư,  
Keo loan chắp mối tơ thừa mặc em.  
Kể từ khi gặp chàng Kim,  
Khi ngày quạt ước, khi đêm chén thề.  
Sự đâu sóng gió bất kỳ,  
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai?  
Ngày xuân em hãy còn dài,  
Xót tình máu mủ, thay lời nước non.  
Chị dù thịt nát xương mòn,  
Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây.

(Trao duyên - Trích “Truyện Kiều” của Nguyễn Du).

TRƯỜNG THPT PHƯỚC THIÊN  
TỔ BỘ MÔN: NGŨ VĂN

ĐỀ KIỂM TRA CUỐI KỲ II

Năm học 2020 - 2021

MÔN: NGŨ VĂN 10 - BAN CƠ BẢN

Thời gian làm bài: 90 phút

(Không kể thời gian phát đề. Đề gồm có 01 trang)

I. ĐỌC HIỂU (3,0 điểm)

Đọc văn bản sau và trả lời câu hỏi:

Tất cả mọi người đều có 24 giờ một ngày. Thời gian là thứ tài sản mà ai cũng được chia đều. Cho dù bạn là một học sinh giỏi, một học sinh kém, tổng thống hay một người gác công, bạn cũng chỉ có cùng một lượng thời gian như nhau. Thời gian là thứ duy nhất mà chúng ta không thể mua được. Tuy nhiên, tại sao một người như Tổng thống Mỹ lại có thời gian quản lý cả một quốc gia trong khi đó người gác công lại than phiền rằng ông ta không có thời gian để học? Sự khác biệt là do những người thành công trong cuộc sống biết cách quản lý thời gian. Chúng ta không thể thay đổi được thời gian nhưng có thể kiểm soát được cách chúng ta sử dụng nó. Nếu bạn làm chủ được thời gian, bạn sẽ làm chủ được cuộc sống.

(Tôi tài giỏi, bạn cũng thế, Adam Khoo, NXB Phụ nữ, 2013)

1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản.
2. Goi tên và chỉ ra một biện pháp nghệ thuật được sử dụng trong văn bản.
3. Vì sao tác giả cho rằng: "Chúng ta không thể thay đổi được thời gian nhưng có thể kiểm soát được cách chúng ta sử dụng nó"
4. Anh(chị) có đồng tình với ý kiến "Nếu bạn làm chủ được thời gian, bạn sẽ làm chủ được cuộc sống" không? Vì sao?

II. LÀM VĂN (7,0 điểm)

Câu 1(2,0 điểm):

Viết đoạn văn khoảng 200 chữ bàn về cách quản lý thời gian của các bạn trẻ trong xã hội hiện nay.

Câu 2(5.0 điểm):

Phân tích những câu sau trong đoạn trích *Trao duyên*:

Cậy em, em có chịu lời,  
Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa.  
Giữa đường đứt gánh tương tư,  
Keo loan chắp mối tơ thừa mặc em.  
Kể từ khi gặp chàng Kim,  
Khi ngày quạt ước, khi đêm chén thề.  
Sự đâu sóng gió bất kì,  
Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai  
Ngày xuân em hãy còn dài,  
Xót tình máu mủ, thay lời nước non.

(Trích *Truyện Kiều* – Nguyễn Du)

10



THPT MAI THANH THẾ  
TRUNG HỌC  
PHỔ THÔNG  
MAI THANH THẾ

KIỂM TRA CUỐI KÌ II  
MÔN: Ngữ văn 10

Thời gian: 90 phút (Không kể thời gian phát đề)

### Phần 1. Đọc hiểu (3.0đ)

#### Đọc văn bản và trả lời câu hỏi bên dưới

Nói điều bạn muốn

Có bao giờ bạn nhận ra rằng người mình yêu thương nhất lại là người mình thường bỏ lơ? Thật kỳ quặc, phải không? Bạn dễ dàng dành rất ít thời gian với gia đình vì họ luôn ở ngay bên bạn (hoặc bạn tương là thế). Thật dễ bỏ qua những sự biểu lộ tình cảm với người mình yêu mến bởi vì dường như chưa cần phải làm thế ngay. Nhưng còn gì quan trọng hơn gia đình chứ? Thành công vượt trội nhưng có đơn thì có ý nghĩa gì? Cuốn album gia đình có ý nghĩa với tôi hơn nhiều so với tài khoản ngân hàng. Rất thực lòng.

Vậy hãy nhắc máy lên và nói với cha mẹ rằng bạn rất yêu thương họ. Trước khi đi làm, hãy bày tỏ cử chỉ yêu thương với người bạn đời. Hãy ôm chặt các con và nói rằng bạn rất thương chúng. Con bạn chỉ bé bỏng có một thời. Và khi cánh cửa cơ hội đó khép lại, chúng sẽ vĩnh viễn đóng chặt.

(Theo *Đời ngắn, đừng ngủ dài*, Robin Sharma, Nxb Trẻ, 2015, tr. 92-93)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản? (0.5 điểm)

Câu 2. Theo tác giả, vì sao cha mẹ nên ôm chặt các con và nói lời yêu thương với chúng? (0.5 điểm)

Câu 3. Em suy nghĩ như thế nào về câu nói sau : « Có bao giờ bạn nhận ra rằng người mình yêu thương nhất lại là người mình thường bỏ lơ »? (1.0 điểm)

Câu 4. Thông điệp mà anh/ chị tâm đắc nhất qua văn bản là gì? Vì sao ? (1.0 điểm)

### Phần 2. Làm văn (7.0đ)

Phân tích tâm trạng của Thúy Kiều trong đoạn trích sau:

*Cây em em có chịu lời.*

*Ngồi lên cho chị lạy rồi sẽ thưa /*

*Giữa đường đứt gánh tương tư*

*Keo loan chấp mối tơ thừa mặc em /*

*Kể từ khi gặp chàng Kim*

*Khi ngày quạt ước khi đêm chén thề /*

*Sự đâu sóng gió bất kì,*

*Hiếu tình khôn lẽ hai bề vẹn hai. (*

*Ngày xuân em hãy còn dài*

*Xót tình máu mủ thay lời nước non /*

*Chị dù thịt nát xương mòn*

*Ngậm cười chín suối hãy còn thơm lây /*

*Chiếc vành với bức tờ mây*

*Duyên này thì giữ vật này của chung*

(Trao duyên - Truyện Kiều - Nguyễn Du)

**I/ ĐỌC- HIỂU (2.0 điểm)**

Đọc đoạn trích sau đây và trả lời các câu hỏi :

(...) (1) Thật vậy, Nguyễn Du, đại thi hào của dân tộc từng viết: "Sách vở đầy bốn vách/ Có mấy cũng không vừa". Đáng tiếc, cuộc sống hiện nay dường như "cái đạo" đọc sách cũng dần phôi pha. Sách in nhiều nơi không bán được, nhiều nhà xuất bản đóng cửa vì thua lỗ, đặc biệt sách bị cạnh tranh khốc liệt bởi những phương tiện nghe nhìn như ti vi, Ipad, điện thoại Smart, và hệ thống sách báo điện tử trên Internet. Nhiều gia đình giàu có thay tủ sách bằng tủ ...rượu các loại. Các thư viện lớn của các thành phố hay của tỉnh cũng chỉ hoạt động cầm chừng, cố duy trì sự tồn tại.

.....(2) Bỗng chợt nhớ khi xưa còn bé, với những quyển sách giấu trong áo, tôi có thể đọc sách khi chờ mẹ về, lúc nấu nồi cơm, lúc tha thân trong vườn, vắt vẻo trên cây, lúc chần trâu, lúc chờ xe bus... Hay hình ảnh những công dân nước Nhật mỗi người một quyển sách trên tay lúc ngồi chờ tàu xe, xem hát, v.v... càng khiến chúng ta thêm yêu mến và khâm phục. Ngày nay, hình ảnh ấy đã bớt đi nhiều, thay vào đó là cái máy tính hay cái điện thoại di động. Song sách vẫn luôn cần thiết, không thể thiếu trong cuộc sống phẳng hiện nay...

(Trích "Suy nghĩ về đọc sách" – Trần Hoàng Vy, Báo Giáo dục & Thời đại, Thứ hai ngày 13.4.2015)

Câu 1. Xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản. ( 0,5 đ)

Câu 2. Khi còn bé, tác giả có thể đọc sách vào những lúc nào? ( 0,5 đ)

Câu 3. Anh/ chị có đồng tình với ý kiến "cuộc sống hiện nay dường như "cái đạo" đọc sách cũng dần phôi pha"? Vì sao?

**II/ LÀM VĂN: ( 8,0 điểm)**

Câu 1 (2 điểm): Viết một đoạn văn nghị luận ngắn ( khoảng 10 câu) nêu lên tác dụng của việc đọc sách.

Câu 2 (6 điểm):Viết bài văn nghị luận

Phân tích *tâm trạng người chinh phụ* thể hiện trong 8 câu đầu của đoạn trích *Tình cảnh lẻ loi của người chinh phụ*:

"Đạo hiên vắng thầm gieo từng bước,  
Ngồi rèm thưa rủ thác đòi phen.  
Ngoài rèm thước chẳng mách tin,  
Trong rèm, dường đã có đèn biết chăng?  
Đèn có biết dường bằng chẳng biết,  
Lòng thiếp riêng bi thiết mà thôi.  
Buồn rầu nói chẳng nên lời,  
Hoa đèn kia với bóng người khá thương."  
( Trích: Chinh phụ ngâm- Đặng Trần Côn)

.....Hết.....

### I. PHÂN ĐỌC HIỂU (4,0 điểm)

Đọc bài ca dao sau:

*“ Thân em như tấm lụa đào  
Phất phơ giữa chợ biết vào tay ai”*

Ca dao

Thực hiện các yêu cầu sau:

Câu 1. Khái quát nội dung của bài ca dao? (1,0 điểm )

Câu 2. Xác định phương thức biểu đạt trong bài ca dao trên? (1,0 điểm)

Câu 3. Xác định các biện pháp tu từ trong bài ca dao. Nêu hiệu quả điển đạt của biện pháp tu từ đó? ( 1,0 điểm )

Câu 4. Từ nội dung bài ca dao trên, anh/chị có liên hệ gì về cuộc sống của người phụ nữ trong xã hội ngày nay? (Trình bày bằng một đoạn văn khoảng 7 - 10 dòng) (1,0 điểm)

### II.LÀM VĂN (6,0 điểm)

Cảm nhận của anh (chị ) về nhân vật Ngô Tử Văn trong tác phẩm *Chuyện chức phán sự đền Tản Viên* của Nguyễn Dữ.

-----HẾT-----

**PHẦN I: ĐỌC - HIỂU (4,0 điểm)**

Đọc ngữ liệu sau và thực hiện yêu cầu bên dưới:

Người có tính khiêm tốn thường hay tự cho mình là kém, còn phải phấn đấu thêm, trau dồi thêm, cần được trao đổi, học hỏi nhiều thêm nữa. Người có tính khiêm tốn không bao giờ chịu chấp nhận sự thành công của cá nhân mình trong hoàn cảnh hiện tại, lúc nào cũng cho sự thành công của mình là tầm thường, không đáng kể, luôn luôn tìm cách để học hỏi thêm nữa.

Tại sao con người lại phải khiêm tốn như thế? Đó là vì cuộc đời là một cuộc đấu tranh bất tận, mà tài nghệ của mỗi cá nhân tuy là quan trọng, nhưng thật ra chỉ là những giọt nước bé nhỏ giữa đại dương bao la. Sự hiểu biết của mỗi cá nhân không thể đem so sánh với mọi người cùng chung sống với mình. Vì thế, dù tài năng đến đâu cũng luôn luôn phải học thêm, học mãi mãi.

(Trích *Tinh hoa xử thế*, Lâm Ngữ Đường, NXB Giáo dục)

Câu 1. Theo tác giả, người có tính khiêm tốn có biểu hiện như nào? **(0,5 điểm)**

Câu 2. Anh/chị hiểu như thế nào về câu nói: "Tài nghệ của mỗi cá nhân tuy là quan trọng, nhưng thật ra chỉ là những giọt nước nhỏ giữa đại dương bao la"? **(1,0 điểm)**

Câu 3. Anh/chị có đồng tình với ý kiến "Dù tài năng đến đâu cũng luôn luôn phải học thêm, học mãi mãi" không? Vì sao? **(1,0 điểm)**

Câu 4. Từ nội dung của ngữ liệu trên, anh/ chị hãy viết một đoạn văn ngắn (12-15 dòng) trình bày suy nghĩ của bản thân về ý nghĩa của sự khiêm tốn. **(1,5 điểm)**

**PHẦN II: LÀM VĂN (6,0 điểm)**

ĐỀ : Phân tích tâm trạng cô đơn của người chinh phụ qua đoạn thơ sau:

**Tình cảnh lẻ loi của người chinh phụ**

...Dạo hiên vắng thầm gieo từng bước  
Ngồi rèm thưa rủ thác đòi phen.  
Ngoài rèm thước chẳng mách tin  
Trong rèm, dường đã có đèn biết chăng?  
Đèn có biết dường bằng chẳng biết,  
Lòng thiếp riêng bi thiết mà thôi.  
Buồn rầu nói chẳng nên lời,  
Hoa đèn kia với bóng người khá thương...

Trích "Chinh phụ ngâm" – Đặng Trần Côn.

Từ đó, anh/chị hãy nhận xét về giá trị nhân đạo và giá trị hiện thực được thể hiện trong đoạn trích.

HẾT